

Universitätsbibliothek Paderborn

**De veneratione || sanctor[um] libri duo Judoci
Clich-||touei. Neoportue[n]sis. excelle[n]tissi-||mi
Parisiensis academiæ Theologi**

Clicthove, Josse

Coloniæ, 1525

VD16 C 4211

Ob excellentia[m] uirtutis sanctor[um], imitationis exe[m]plu[m], &
patrocinij subsidiu[m], honora[n]dos esse a nobis sanctos VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36172

LIBER PRIMVS.

etiam uos uocauis seruos, nam seruus nescit quod facit dominus eius. Haec Damascenus. Quinimo deinceps per totum id caput, idem probatissimus author, multis argumentis sanctos esse uenerados astruit ita circa finem eius, recte propositam colligens, per singulos sanctos ordinates apta progressionem. Deiparum, ut proprie & uere dei matrem, honoremus. Praecursore Iohanne, ut prophetam & baptistam & misericordiam & martyrem. Neque enim inter natos mulierum surrexit maior Iohanne, ut dominus dixit, & regni eius, primus praeco factus est. Aplos, ut fratres domini & inspectores, & ministros in passibus eius. Et hoc pacto singillatim per ceteros sanctorum gradus insibi procedit Damascenus, ostendens eorum singulos esse colendos & causam pariter subnectentes. Ceterum non foret difficile, copulantes alios eiusdem rei testes, eximios authores adducere, quoniam testimoniis ad eam causam sulcicidam accommodatis, passim scatent ipsis rurum libri. Sed non uisum est id in presentia necessarium, in re scilicet tam clara & liquida, densam nubem testium inducere, eaque legentium oculos offundere.

Ob excellentiam virtutis sanctorum, imitationis exemplum, & patrocinij subsidium, honorados esse a nobis sanctos. Cap. VI.

Voniam supra utrumque monstratum est, sanctos a nobis honori debere, nunc reliquum est ostendere, cum honorati sunt, ne id gratis & sine legitima ratione dictum sit deus. Inter ceteras autem causas, quae merito quecumque dant impellere ad debitum honorem sanctis impedirentur, tres potissimum assignari solet, quae nos ad id ipsum presentem efficiant propensiores. Prima est, insignis eminentia virtutis & sanctimonie, quae hic uitata agentes mirifice claruerunt. Nemo siquidem est, qui non norit, uirtuti honorum deberi, & ipsi qui uirtute sunt proditi, quaeque excellenter fuerit uirtus, tanto preclarior afficienda est honore. Atque nullius est sanctorum ordo & gradus, & in quo quis ordine nullus reponiatur sanctus, qui non eximio uirtutis splendorre coruscauerit, quique non mirabilis honorum operum ornatus refulerit. Sancti enim per fidem (ut beatus scribit Paulus) uicerunt regna, opati sunt iustitiae, adepti sunt repromissiones, fortis facti sunt in bello, non corporali tamen, sed & spirituali, contra demonem, mundum & carnem, quem triplicem hostem uirtrice dextra fuderunt. Daemonem quidem, adiutrice dei gratia superauerunt.

Rehra, II.

De veneratione Sanctorum

runt, mūdū cōculcarū, & carnē edomuerūt, glorioſoq; trium
pho ob p̄clarā hāc & triplicē uictoriā, cœleſtib; atrīs ſunt inſ
uecti, aureo diademate, a patre q; in cœlis eſt coronati, & ad iſ
mortalē uitā traducti. Nōne igīſ panegyrico ſunt carmine di
gni, qđ duros eorū labores enarret, uirtutes enueret, iuſtrē ui
ctoria p̄dicet, & p̄mia ipſorū ppetua etiā cōmemoret? Certe
id recta expoſcit rō, ut uiros illos glotiosos laudemus, p̄clara
ipſorū ope in ampliore eorū cōmedationē referamus, gratuſ
lemur eorū gloriæ immarcessibili, ad quā ex hac ualle miseriæ
ſunt uecti, deoq; ipſorū ſanctificatori ḡras agamus, de exube
rante gratiatū munere ſanctis collato, cuius adiutorio, ita ſunt
glorificati. Nōne uas electionis Paulus, in ep̄la ſua ad Hebræ
os cōscripta, antiq; ueteris iuſtituti patres claro celebrauit en
comio, iuſtrefq; eorum uirtutes & noia, catalogo qđā ſacred
recenſuit. Nōne & de iſlē ait Ecclasticus: Laudemus uiros
gloriosos, & parētes n̄os in ḡnatione ſua. Et post deſcriptas
generatim illorū laudes, mox ſubneceſſit. Q̄es iſti, in ḡnationi
bus gentiſ ſuā gloriā adepti ſunt, & in diebus ſuis habent in
laudibus. Qui de illis natū ſunt, reliquerūt nomē narrandi lau
des eorū. Deinde ſingulatim cuiusq; antiquorū patrū, Enoch
Noe, Abrahā, Iſaac, Moysi, Aaron, Jolue, & cæterorū, p̄cla
ros enarrat titulos, & acta magnifica. Quid igīſ insignib; no
uæ legiſ patribus, eſt a nobis exhibendū: qđ dñm uirtutū & re
gē gloriæ, iā in terris uifum & cū hoib; cōuerſatū, & tpe &
ope ſecuti, neutiq; ab eius declinarūt uestigij, ſed uirtutib; &
ſignis ſplēdidiorib; qđ p̄ſci & nūc antiquati ritus, patres, co
rufcarūt. Nōne ergo & laudū hiſ debent ampliora p̄fonia, &
honor multo cumulatior; ¶ Secūdo, ſanctorū honorificentia II.
cōſert nobis ad imitatiōis ſtudiū, qđ ardenter accēdimur, cū ip
ſorū uirtutes in die ſolēnitatis eorū, n̄x mentis oculis obſci
unt. Sunt em̄ egregia ſanctorū ope, tanḡ ſacræ qđā faces, nos
ad æmulationē, ſequēdosq; mores eorū, ſuo feruore ſuccēdeſ
tes. Qđ & Leo papa, in qđā ſermone de martyrib; affirmat, Leo papa.
dicēs. Quotiescūq; fratres chariſſimi, ſancti & martyri ſolen
nia celebraimus, ita ipſis intercedētibus expetemus a dño cō
ſequi temporalia bñſicia, ut ipſos martyres imitādo, accipere
C. 3. meream̄.

LIBER PRIMVS.

mereamur ætetna. Ab eis em̄, sanctoꝝ martyꝝ in ueritate, feſtivitatū gaudia celebrant, q ipſoꝝ martyꝝ exēpla sequuntur. Solenitatis em̄ martyrū, exhortatiōes sunt martyrioꝝ, ut imi-
tari nō pīgeat, qd celebrare delectet. Sed nos uolumus gau-
dere cū sanctis & tribulationē mūdi nolumus sustinere cū il-
lis. Qui autē sc̄tos martyres, uel inquātū potuerit imitari nolu-
erit, ad eorū beatitudinē nō poterit pīuenire. Sic em̄ ap̄ls Pau-
lus pīdicat, dīcēs, Si fuerimus socij passionū, erimus & cōſolao-

{ *Corin. I.
Iohan. 15. tionū. Et dñs in euāgeliō. Si mūdus uos odiit, scitote quia me
priorē uobis odio habuit. Recusat eē in corpe, q̄ odiū mundi
nō uult sustinere cū capite. Hæc ibi. Cōſonat illi Damascen⁹

Damascenus, post enūeratos sc̄toꝝ gradus & ordines, qbus honorē debe-
mus, hec subiectes. Hoc oīm attendētes cōuerſationē, amu-
lamur fidē, bonitatē, spem, zelū, uitā, toleratiā passionū, & su-
stinetiā usq; ad sanguinē, ut & corona glīæ cū ipſis participe-
mus. Et paulo post in cap. ſequēti. Sift & sanctoꝝ fortia facta
pīparāt nos ad fortitudinē, & zelū, & imitationē uirtutis illo-
ru, & gloriā dei. ¶ Terrio deferēda sunt sanctis honorē obſer-
va a nobis, ut hoc pio officio demereamur eoꝝ patrocinia, ip-
ſosq; habeam⁹ pro nob̄ apud deū in cā nr̄a patronos & inter-
cessores. Qd q̄to studio ſit nobis enīdū, ostēdit Iohānes Da-
mascen⁹ libri q̄ttī de fide orthodoxa, cap. 16. dīcēs. Quātū fa-
ne laborares ut inuenires adiutorē, q ad mortale regē te addu-
ceret, & pro te ad ipm sermōnes faceret. Adiutores ergo to-
tius gñis, deo pro nobis supplicatiōes portigētes, nō honorā-
di ſunt, certe honorādi. Btus itē Dionysius in poſtemio cap.

libri de ecclīaſtīca hierarcha, eadē aſtruit ſniām his yb̄is. Itaq; ſcripturę ſacré acq̄escēs, utiles eē in hac uita duxerim ſc̄toꝝ p̄-
ces hoc mō ſc̄ilicet. Si q̄s sanctoꝝ munera desiderio incēſus,
ad eaꝝ p̄cipiēda pie affect⁹, paruitatis tñ propriæ cōſci⁹, que-
piā ſc̄toꝝ uitroꝝadeat, oreterq; ſibi adiutorē & p̄catorē accede-
re, caplet ex hoc oīno utilitatē cōmoda cūcta excedēt. Fruet
ei h̄s q̄petit ſacrātissimis donis, lufcipiēte diuia clemētia, atq;
in primis in eo amplectente religiosam cognitionē ſui, reuere-
tiāq; ſanctorū, & laudabile ſanctorū petitionū a ſe poſtulato-
rū desideriū, cōſentaneūq; his ſacratiōē habitum. Eſt em̄ &
hoc di-

Dionysius,

De veneratione Sanctorum

Hoc diuinis sanctū iudicijs, ut diuina munera, ijs q̄ digni sunt sumere, decētissimo p̄ eos tribuātur ordine, q̄ ea tradere non sunt indigni. Hanc sī qs spernat sacrosanctā disciplinā, atq; in felici elatione seductus, dignū se diuina arbitret, familiaritate sanctosq; despiciat, hic certe si petitiones indignas deo, neque sacras postularit, intētoq; careat diuinorū desiderio, sibiq; ipsi cōsentaneo, imperita postulatione p̄ seipm nunq; poterit. Hec Dionysius.

¶ Q; si qs obieget, beatū patrē inibi uerba facet IIII
re de sanctis, hāc adhuc agētibus uitā, q̄s oñdit eē solicitādos ab alijs, ut pro eis deū p̄cenf, nō aut de sc̄ltis, q̄ hac uita sunt ex empti, & regno coelesti nūc potiunt, de qbus tñ solis, hic fit p̄ tractatio. Esto id, sed nōne ex eo qđ proponit illic Dionysius protin⁹ recte cōficii idipm qđ hic proponimus. Si enī orandi sunt sancti uiri, adhuc mortali corpore & corruptibili (qđ ag grauauit animā) circūdati, a peccati cōtagio nō oino alieni, & q̄ a ḡfa dei quā hñt excidere p̄nt, atq; a uirtute prolabi ad iniq; tatē, nōne potiore iure & illi sunt orādi, q̄ iā corpe soluti, uitę p̄petuę sunt in celo participes, nulla prorsus peccati macula coingnati, q̄q amplius ad uitia nō p̄nt decūbere. Quis(oro) dubitauerit, & gratiōres eē deo & efficaciores horū p̄ces, cui iā indissēparabilē sunt cōiūcti, in cuius cōspectu assidue cōsuītūt, flagrātes ardētissimo illi⁹ amore, q̄ nunq̄ elāguescet, fruētesc̄ p̄petua dei uisione, a qua nunq̄ diuellent. Sed hac de re, latior in sequētibus locis futur⁹ est sermo.

¶ Porro has tres causas aī dictas, B. Bernardus in uno sermone de festo oīm Bernardus sanctorū, ita paucis cōstringit. Fidelis sermo & omni acceptiōne dignius, ut q̄s solēni ueneratione proseqmūr, etiā simili cōversatione sequamur, q̄s beatissimos p̄dicam⁹, ad eorū beatitudinē tota audiūtate curramus, quorū delectamur p̄conijs, sub leuemur eorū patrocinij. Nec sane parū infructuosa inueniūt memoria festiva sanctorū, lāguorē, tēporē, errorēq; depellēs, cū eorū intercessione, iuuēt infirmitas nřa, cōsideratiōe heatiūtudinis, exciteū negligentia nřa, ignoratiā quoq; nřa, ipſorum erudiatur exempli. Hac Bernardus.

¶ Duos errores adiunīcē oppositos, quondā pullulasse,
circa sanctorū pro hoībus orōnes. Cap. VII.

Inueniūtū